

7/10632 ek 92
7/11031 ek.106

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı: 48335108.610.01/112355
Konu: Soru Önergisi (7/10632, 7/11031)

23/05/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi a): 16.01.2017 tarihli ve 78057 sayılı yazı.
b): 27.01.2017 tarihli ve 780307 sayılı yazı.

İlgi yazılar ekinde alınan Tokat Milletvekili Kadim DURMAZ'ın, 7/10632 ve 7/11031 esas numaralı yazılı soru önergeleri, Bakanlığımca incelenmiş olup, cevabi yazılar ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EK:
Cevabi Yazı (4.sayfa)

**TOKAT MİLLETVEKİLİ KADİM DURMAZ'IN
7/11031 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI'NIN CEVABI**

SORU 1. *Türkiye'nin taraf olduğu Ramsar Sözleşmesi, BM Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi gibi çevre alanında onlarca uluslararası sözleşme bulunmaktadır. Söz konusu sözleşmelerin gereklerini yerine getiriyor musunuz? Bu konuda hangi adımları attınız? Her bir sözleşme çerçevesinde atılan adımların raporlarını ve ilerlemelerin ne düzeyde olduğunu TBMM'ye belli aralıklarla sunmayı düşünüyor musunuz?*

SORU 2. *Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi'ne göre 2020 yılına kadar karasal alanların ve iç suların en az %17'sini, deniz ve kıyı alanlarının ise %10'unu koruma altına almakla yükümlüüz. Bu konuda Bakanlığınızın çalışmaları nelerdir?*

SORU 3. *Türkiye'deki mevcut korunan alan ülke yüzölçümünün ne kadarıdır? Bu alanların etkin yönetimi için yapılan çalışmalar nelerdir?*

SORU 4. *Yine Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi'ne göre doğal yapısı zarar görmüş alanların en az %15'ini restore etmekle yükümlüüz. Bakanlığınız bu hedeflere nasıl ulaşacak?*

CEVAP 1-4. Bakanlığım odak noktası olduğu sözleşmelerin (Biyolojik Çeşitlilik, Bern, Ramsar, CITES, Avrupa Peyzaj Sözleşmesi) sekretaryalarıyla karşılıklı işbirliği halinde gerek uluslararası düzeyde gerekse ilgili kurumlarla birlikte ulusal düzeyde takip edilmektedir. Alan ve tür korumaya yönelik mevzuat, strateji ve eylem planı çalışmaları yürütülmektedir.

Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesinin gereklerinden biri olan Ulusal Strateji ve Eylem Planı ilgili kurumlarla işbirliği halinde hazırlanmış ve onaylamıştır. Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesinin en önemli hedeflerinden olan "biyolojik çeşitliğin izlenmesi" yükümlülüğü çerçevesinde Bakanlığımızca Nuh'un Gemisi Biyolojik Çeşitlilik Ulusal Veritabanı geliştirilmiş olup genel ağ sayfamızda kamuoyu ile daha detaylı bir şekilde paylaşılmıştır.

Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşam Alanlarının Korunması (Bern) Sözleşmesi kapsamında, sözleşmenin ek listelerinde bulunan türler ulusal iç mevzuatımız (Kara Avcılığı Kanunu, CITES Yönetmeliği, Çevre Kanunu, Su Ürünleri Kanunu) ile koruma altına alınmıştır. Bu türlerin korunmalarına dair gerekli denetimler Bakanlığımızca yapılmaktadır.

CITES Sözleşmesinin yükümlülükleri gereği ulusal CITES Uygulama Yönetmeliği 2001 yılında yayımlanmış olup 2004 yılında revize edilmiştir. Ayrıca yıllık ve 2 yıllık raporlar düzenli olarak sekretaryaya gönderilmektedir. Sözleşmeyle uyumlu ulusal bir mevzuatımızın olması ve raporlamaların düzenli yapılmasından dolayı ülkemiz A kategorisinde (1. Sınıf) yer almaktadır. 3 yılda bir gerçekleşen taraflar konferansında güncellenen türlerin ek liste değişikliklerine göre CITES tebliği güncellenmekte ve Ekonomi Bakanlığı tarafından yayımlanmaktadır.

Ülkemiz 1994 yılından beri Ramsar Sözleşmesine üye olup, Sözleşmenin gereklilikleri kapsamında 3 yılda bir ulusal raporlarını düzenli olarak göndermektedir. Ayrıca sözleşmenin ülkemizde uygulanması maksadı ile Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği 27 Temmuz 2003 tarihinde ise yürürlüğe girmiş olup 2011 yılından bu yana sözleşmenin uluslararası ve ulusal odak noktası Bakanlığımızdır. Ramsar Sözleşmesinin uygulanması kapsamında mevzuat düzenlemesi olarak Sulak Alanlar Yönetmeliği uygulamaya konulmuş, Ulusal Sulak Alan Stratejisi hazırlanmıştır. Sulak alan koruma çalışmaları ve sulak alanların yönetim planlarının hazırlanması çalışmaları devam etmektedir. Sulak alanların Ramsar Sözleşmesi

yükümlülükleri çerçevesinde korunması, yönetilmesi, izlenmesi çalışmalarını etkin yürütülebilmesi bakımından Bakanlığım koordinasyonunda ilgili kurumların katılımı ile Ulusal Sulak Alan Komisyonu oluşturulmuştur. Bu Komisyon katılımcı karar alma uygulamalarına diğer taraf ülkelere örnek teşkil etmektedir.

Avrupa Peyzaj Sözleşmesi kapsamında Ulusal Peyzaj Stratejisi ve Eylem Planı'nın hazırlanması, ülkemiz peyzaj veri tabanının oluşturulması, envanterinin çıkarılması ve peyzaj atlasının hazırlanması çalışmaları devam etmektedir. 2008 yılından itibaren Avrupa Peyzaj Sözleşmesi'ndeki ilerlemelerin izlendiği, tartışıldığı ve kararların alındığı Kültürel Miras ve Peyzaj Yönetim Kurulu (CDPATEP) toplantılarına ve Taraflar Konferansına katılım sağlanmaktadır. Avrupa Peyzaj Sözleşmesinin uygulanması kapsamında, 2003 yılından itibaren gerçekleştirilen projeler aşağıdaki gibidir:

- Konya ili, Bozkır-Ahırlı-Yalıhüyük İlçeleri, Suğla Gölü mevki, Peyzaj Koruma, Yönetim Ve Planlama (Eğitim- Etüd) Projesi (2008-2010)
- Malatya ili İl Ölçeğinde Peyzaj Karakter Analizi ve Turizm ve Rekreasyon Açısından Değerlendirilmesi projesi (2010 -2012)
- Yeşilirmak Havzası Peyzaj Atlasının Hazırlanması Projesi (2012-2015)
- Doğaya Yeniden Kazandırma, Peyzaj Onarımı ve Rekreasyon Projesi. (2012-2013) Kırşehir ili, Kavak Plantasyon Sahası

Yukarıda bahsedilen uluslararası sözleşmelerin uluslararası toplantılarına katılım sağlanmakta ve ülkemiz temsil edilerek karar verme süreçlerinde yer alınmaktadır. Bu sözleşmelerle ilgili düzenlenen eğitimlerle sözleşmeler hakkında katılımcılara bilgi verilmektedir.

Uluslararası Sözleşmeler ve ulusal mevzuatımız kapsamında koruma altına alınan ve nesli tehlikede olan türlerimiz için eylem planı hazırlanmaktadır. 2016 yılı sonuna kadar 45 türe ait eylem planı hazırlanmış olup 2019 yılında 100 eylem planının tamamlanması hedeflenmektedir.

Gerek taraf olduğumuz bahse konu Uluslararası Sözleşmelerin uygulamalarının güçlendirilmesi gerekse Avrupa Birliği uyum çalışmaları kapsamında Bakanlığımca birçok proje hazırlanmış ve yürütülmüş olup dinamik bir süreç olarak projeler halen devam etmektedir.

Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi Aichi hedefleri 11'e göre: 2020'ye kadar okyanuslar, deniz ve kıyı alanlarının en az % 10'nun koruma altına alınması hedeflenmiştir. Bu hedef ülke kara sularında veya kara suları dışında (açık denizde) bölgesel veya küresel boyutta olabilmektedir. Yani 2020 yılından önce Akdeniz'in en az % 10'unun koruma altına alınması hedeflenmiştir.

Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi kapsamında taraf ülkelerin belirlenen 2020 hedeflerine ulaşmakta zorluk çekmesi sebebiyle 2020 yılında Çin'de gerçekleştirilecek 15. Taraflar Konferansında bu hedefler 2030 yılı için revize edilecektir. Bilindiği üzere alan büyüklüğü ve biyoçeşitlilik unsurları açısından büyük ülkelerin %10'u ile küçük ülkelerin %10'u aynı anlama gelmemektedir.

Sözleşme müzakerelerinde yüzde gibi ifadeden ziyade kaliteli koruma yapılması da önerilecektir. Ülkemizin biyoçeşitlilik açısından zengin olduğu tüm alanlar korunmaktadır. Ayrıca statülü koruma alanları dışında mevcut olan insan baskısı olmayan hazine arazileri, sürdürülebilir yönetim anlayışıyla planlanan orman alanları ve kıyı kanunu ile korunan yerler de bir tür koruma altındadır. Ege Denizi'nin tamamı ile Akdeniz'deki Türk Suları, BM

Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi tarafından ekolojik ve biyolojik açıdan özellikli Alan (EBSA) ilan edilmiş olup Akdeniz'in kalanına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Korunan alanlarla ilgili veriler Bakanlığımızca hazırlanan "Tabiatı Koruma Durum Raporu"nda detaylı olarak yer almakta ve Bakanlığımız Stratejik Planında (2013-2017) belirlenen hedefler kapsamında yeni korunan alanların ilan çalışmaları yürütülmektedir. Ülkemizde karasal korunan alanların oranı % 5,71 olup, deniz ve kara üzerindeki korunan alan oranı ise %7.65 'dir.

Restorasyon çalışmaları ile ilgili Bakanlığımızca ekolojik yapısı bozulmuş sulak alanlarımızda bilimsel temelli restorasyon çalışmaları yürütülmektedir. Bunlara örnek olarak Afyonkarahisar'da Karakuyu Sazlıkları, Konya'da Akgöl ve Ereğli Sazlıklarında gerçekleştirilen uygulamalar örnek olarak verilebilir. Ayrıca Tokat-Kaz Gölü'ndeki çalışmalar 2016 yılı sonunda başlanmış olup, 2017 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

